

Достолепен юбилей, посветен на грижите за българските природа и дивеч

СЪБОРЪТ

Провеждането на Национален ловен събор не се случва често. Но когато се озвеш в сърцето на това събитие, бързо ставаш подвластен на духа и настроението, които то носи. Заставаш сред колеги, приятели, съмишленици и заедно споделяте безценни часове на сплотеност и веселие, водени от всеобщата любов към българските природа и дивеч и грижата за тях. Именно това бе мотото на XIV Национален ловен събор – „125 години, посветени на дивия свят“, отбелязващ годишнината от създаването на Националното ловно-рибарско сдружение – Съюз на ловците и риболовците в България, който бе проведен в м. Кабиюшка кория край Шумен.

В утрото на съботния 17 юни край пръснатите из широката поляна палатки започнаха да прииждат все повече хора. Нетърпеливи ловци и риболовци и техните семейства бяха пристигнали тук още предния ден. Явно дори опасенията за обилен дъжд в така дългоочакваната събота не можеха да попречат на хилядите подвластни на лова и риболова да станат част от тържестве-

ното отбелязване на една достолепна годишнина, съхранила в себе си толкова много история, традиции, опит и приемственост.

Дъжд нямаше, над скупчените сивкави облаци слънцето спускаше полека лъчите си и тържеството започна. Знаменният блок се строяше и над струпалото се множество от ловни дейци в костюми и с бели ръкавици дружествените знамена се придвижиха напред за освещаване сред предоставените от Министерството на отбраната 120 палатки. Варненският и Великопреславски митрополит Йоан прочете молебен за здраве, а пръските светена вода попиваха по знамена, ръце и лица. След церемонията по освещаване думата бе дадена на кмета на община Шумен Любомир Христов, а заместник-председателят на Народното събрание Росица Кирова официално откри събора. Общинският духов оркестър изпълни националния химн и „Марш на ловеца“. Музиката отекваше из поляната, недалеч от която през 1885 г. княз Александър Батенберг подписва указа за Съединението на България.

Инж. Васил Василев – председател на УС на НЛРС – СЛРБ, произнесе встъпителна реч, с която благодари на повече от петте хиляди събрали се членове на Съюза и на техните семейства за присъствието им, единността и нестихващата им любов към извечното ловно хоби. Той сподели: „125 години история, изпълнена със съдържание, с грижа за дивата природа, за обогатяване на нейното дивечово и рибно богатство, за запазване на другарския дух и единството на нацията е нещо, с което трябва да се гордеем и днес. Нашият Съюз, независимо от превратностите на времето, успя да остане единен, тъй като ни свързват ценности и идеали, които са ни завещани от нашите предци. Това е добра основа, която ни вдъхва увереност, че Националната ловна организация ще пребъде и в следващите столетия“.

Събитието бе уважено от много официални лица и гости, сред които бяха инж. Стоян Тошев – изпълнителен директор, и инж. Димитър Баталов – главен секретар, на ИАГ, проф. д-р Иван Палигоров – председател на Съюза на лесовъдите в

България, чл.-кор. проф. д-р Иван Илиев – ректор на ЛТУ, Тамаш Маргеску – представител на Международния съвет по лова и опазване на дивеча (СІС), Сай Грифин – представител на Федерацията на европейските ловни организации (FACE), председатели, президенти и изпълнителни директори на ловни федерации и съюзи от Европа, директори на държавни предприятия и териториални поделения. Сред гостите бяха и д-р Ваня Стаматова – изпълнителен директор на ИАРА, Милена Недева – кмет на община Каспичан, Ралица Тодорова – народен представител от Шумен, евродепутати.

Проф. Иван Палигорев отправи към събралото се множество поздрав от името на Съюза на лесолюбите в България. Присъстващите бяха поздравени и от Тамаш Маргеску и Сай Грифин.

Поздравителни адреси до събора бяха получени от президента на Република България Румен Радев, председателя на Народното събрание Росен Желязков, областния управител на Шумен Христо Христов, евродепутатата Искра Михайлова, командира на Съвместното командване на силите ген. Валери Цолов и други.

Отдаването на почит от чуждестранни колеги ловци към вековен празник на една организация, която за цялото си съществуване не е допуснала изчезването на нито един биологичен вид от ловната фауна на страната, е повод за огромна гордост сред българските ловци и риболовци. Но в крайна сметка съборът

Варненският и Великопреславски митрополит Йоан отслужва молебна за здраве

е и един празник за българските ловци и риболовци и те показаха, че задржното му провеждане не е по-малко важно от делника. Участниците в тържеството вдигаха надраницы, разговаряха с колеги от други сдружения, споделяха ловни случки, спореха разгорещено по извечните ловни теми, хвалеха кучетата и възхваляваха пушки, изливаха тревоги и изразяваха надежди, че дивечът ще е по-добре, а природата – по-запазена и милостива. Ако човек в такъв момент тръгне между шатрите, за да усети настроението на празнуващите и да „откъсне“ за себе си частица от това всеобщо веселие, веднага ще да бъде поканен на нечия маса или придърпан встрани от някого, за да бъде посветен в тънкостите на нечия история. В моменти като тези можеш да усетиш бързо и в пълнота силата на българския веселяшки дух, който не спират нито време, нито тревоги и грижи.

Ловните празници никога не са минавали без музика и танци, а по случай Националния събор тя бе осигурена от известна музикална компания и за доброто настроение на всички присъстващи се

грижеха танцови ансамбли от Шумен, Добрич и Разград. Народният певец Иван Дяков пък с изпълненията на песни от Пиринския край вдигаше често на крака участниците в събора и те повеждаха дълги хора.

ДЕЛОВАТА ПРОГРАМА

За да бъде празникът на ловците и риболовците наистина споделен с всички и освободен от деловите задачи, част от програмата за годишнината бе изместена ден по-рано. На

16 юни в Плиска, в хотелски и конференционен комплекс „Стара Плиска“, бе проведена 22-ата сесия на Координационния форум на Международния съвет по лова и опазване на дивеча (СІС) за Централна и Източна Европа.

Основна тема на деловата среща бе актуалната ситуация с разпространението на африканската чума по свинете (АЧС) и последиците за дивечовите популации. От страна на българските институции участие взеха директорът на Дирекция „Контрол по опазване на горските територии и ловно стопанство“ на ИАГ инж. Росен Райчев и директорът на Дирекция „Здравеопазване и хуманно отношение към животните“ на БАБХ д-р Георги Атанасов.

Форумът бе открит от председателя на НЛРС – СЛРБ инж. Васил Василев, който очерта два приоритета в борбата с АЧС – да се съхрани популацията на дивата свиня в България и полагането на усилия да се запази мотивацията на ловците да ловуват чрез мащабни разселвания на други видове дивеч, за да няма отлив на членове

**Инж. Васил Василев
приветства
ловната
общественост**

Росица Кирова – зам.-председател на НС, и инж. Васил Василев

от Организацията. Инж. Василев отбеляза още, че НЛРС – СЛРБ си сътрудничи тясно както с Изпълнителната агенция по горите, така и с ветеринарните власти в превенцията на разпространението на АЧС и ограничаването на огнищата на зараза.

На сесията на Координационния форум бяха изнесени няколко презентации. Д-р Георги Атанасов от БАБХ предостави на присъстващите информация за разпространението, мерките за борба с АЧС и актуалната обстановка на заболяването в България. Той акцентира върху положителния факт, че няма регистрирани случаи на АЧС през последните месеци в страната ни. Тревожното обаче е, че плътността на популацията на дивата свиня у нас остава ниска. През 2022 г. са потвърдени 17 огнища на заразата на различни места в страната. Положителните проби за заболели диви свине са били над 4 % от тествания с проби дивеч.

Инж. Росен Райчев направи преглед на мерките, предприети от държавата, от възникването на епидемията досега. Той обърна внимание на това, че един от най-силно оказалите влияние за бързото разпространение на заразата фактори е дейността на хората. Наблегна и на статистически данни, а именно, че АЧС се разпространява по маршрутите на туристическия поток. Инж. Райчев заяви, че вследствие на АЧС популацията на дивата свиня у нас е намаляла почти осемкратно.

Инж. Хари Иргев – експерт в НЛРС – СЛРБ, презентира темата „Управление на дивеча след африканската чума – посоки и алтернативи“. Изходната точка на презентацията му беше, че ако дивата свиня е била основен обект на лов както за много от ловците, така и за ловните стопанства, осъществяващи ОЛТ, то след АЧС това вече не е така. Затова са належащи алтернативни подходи. Експертът даде примери как се осъществява дейността по разселване, сподели за усилията на сдруженията да компенсират груповия лов на дива свиня с излети за пернат дивеч. Съобщи, че годишно българските ловци разселват над 150 000 пернати, около 200 бр. едър дивеч и около 1000 диви заека. Той представи и дейността на двата дивечовъдни участъка на НЛРС – СЛРБ – „Студен кладенец“ и „Еледжик“, и посочи „Еледжик“ като добър пример за преформатиране на работата и насочване на стопанските грижи от един основен вид дивеч към друг

Част от участниците в дискусиата, които обсъдиха актуалната ситуация с разпространението на АЧС в Централна и Източна Европа

с намаляването на броя на дивата свиня и увеличаването на броя на еленовия дивеч.

Презентацията направи и Сай Грифин – представителят на FASE. Той отбеляза, че всички препоръки за борба с АЧС, които той самият би дал, вече се изпълняват от България. Обърна внимание, че неотдавна е влязло в сила постановление в европейското законодателство, според което от всяка страна членка на ЕС задължително ще се изиска национален план за управление на АЧС.

В дискусиата се включи и Сръчко Жерав – вицепрезидент на Ловната федерация на Словения, който

сподели за тяхна добре работеща практика за ограничаване на разпространението на АЧС – чрез финансово стимулиране на ловците за отстрел там, където има огнища на зараза. Сумата за отстрел на женски е 100 евро, а за мъжки индивиди и приплоди – 50 евро. Замислено е и ако АЧС се възобнови, ловците да получават стимул от 100 евро за открита умряла дива свиня. Сръчко Жерав отбеляза, че стимулирането на ловците дава много добър резултат в поддържането на популацията от диви свине. Отпусканите средства за осъществяване на тази идея идват от държавния бюджет.

Имрих Шуба – изпълнителен директор на Ловния съюз на Словакия, сподели, че за разлика от Словения, неговата страна няма толкова добър резултат в ограничаването на заразата. Даде пример и със съседна Чехия, където са се появили нови огнища тъкмо когато всеобщите изводи заключават, че заразата е овладяна. Наред с това посочи, че бившите Югославски републики са много добър пример за овладяване на АЧС. С цел ограничаване на заразата словашките ловци са поискали разрешение за увеличаване на периода за ловуване, както и да бъде разрешено ползването на някои забранени средства за лов за прочистване на популацията на дива свиня. Подобно разрешение все още се обсъжда. След като сподели, че 2/3 от популацията на дивата свиня в Словакия вече я няма, Шуба изрази опасения, че Европа постепенно ще трябва да се

сбогува с дивата свиня като обект на лов, като и наблегна на факта, че приносът на всеки ловец и ловна организация в контрола на болестите е изключително важен.

След дискусиата се състояха номинации и избор на нов президент на Координационния съвет на СИС за Централна и Източна Европа. Участниците изказаха специални благодарности на инж. Васил Василев за активната му работа. За президент бе избран Имрих Шуба, а за вицепрезидент – Ивица Бодур – председател на Хърватския ловен съюз.

Борислав БЕЛДЕВ
Снимки: НЛРС – СЛРБ